

โครงการ การเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์

ชื่อโครงการ	การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงสำหรับตรวจวัดโปรตีนในอาหาร
	Synthesis of copper nanoparticles for detection of protein
	in food

ชื่อนิสิต	นายพศวีร์ พรพินิจสุวรรณ
ภาควิชา	เคมี
ปีการศึกษา	2559

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงสำหรับตรวจวัดโปรตีนในอาหาร Synthesis of copper nanoparticles for detection of protein in food

> โดย นายพศวีร์ พรพินิจสุวรรณ

รายงานนี้เป็นสวนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 โครงการ การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแตงสำหรับตรวจวัดโปรตีนในอาหาร

โดย นายพศวีร์ พรพินิจสุวรรณ

ได้รับอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบโครงการ

Nipaler Jsesnunssuns (อาจารย์ ดร.นิปกา สุขภิรมย์)

จะโทษอาการย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ ดร.นำพล อินสิน)

Chine -01 - ASSUNS (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คเณศ วงษ์ระวี)

รายงานฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติโดยหัวหน้าภาควิชาเคมี

...... หัวหน้าภาควิชาเคมี

(รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย พาราสุข)

วันที่ ...... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

คุณภาพของการเขียนรายงานเล่มนี้อยู่ในระดับ 🗹 ดีมาก 🗌 ดี 🗌 พอใช้

ชื่อโครงการการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงสำหรับตรวจวัดโปรตีนในอาหารชื่อนิสิตในโครงการนายพศวีร์ พรพินิจสุวรรณเลขประจำตัว 5633114323ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ ดร.นำพล อินสินภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

ได้ศึกษาการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง โดยอาศัยปฏิกิริยารีดักชันที่มีแหล่งของ ทองแดงเป็น copper(II) sulfate สารรักษาความเสถียรเป็น tri-sodium citrate และตัวรีดิวซ์เป็น hydrazine ในอัตราส่วนโดยโมลเท่ากับ 1:8:6 ตามลำดับ โดยพิสูจน์เอกลักษณ์อนุภาคนาโนทองแดง ที่สังเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray Diffraction (XRD), Transmission Electron Microscope (TEM) และ UV-vis Spectroscopy พบว่าอนุภาคนาโนทองแดงที่สังเคราะห์ได้มีขนาดประมาณ 30 nm และนำอนุภาคนาโนทองแดงไปศึกษาการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารละลายมาตรฐาน Bovine Serum Albumin (BSA) และสารละลายตัวอย่างนม ด้วยเทคนิค UV-vis Spectroscopy โดยวัดค่า การดูดกลืนแสงที่ 599 nm ได้ช่วงความเข้มข้นโปรตีนที่ตรวจวัดให้การตอบสนองเป็นเส้นตรงในช่วง 0-0.016 mg/mL สำหรับสารละลายทั้งสองชนิด และมีค่า limit of detection ของการตรวจโปรตีน เท่ากับ 3 x 10⁻⁵ mg/mL สำหรับสารละลาย BSA และ 8 x 10⁻⁵ mg/mL สำหรับสารละลายนม นอกจากนี้ได้ศึกษาผลของปริมาณอนุภาคต่อการตรวจวัดปริมาณโปรตีน พบว่าเมื่อใช้ปริมาณอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงเพิ่มขึ้นช่วงความเข้มข้นที่ตรวจวัดได้จะกว้างขึ้นเช่นกัน

อนุภาคนาโนทองแดง, การตรวจวัดปริมาณตีน, โปรตีนในนม

Project Title	Synthesis of copper nanoparticles for detection of protein in			
	food			
Student Name	Mr.Potsawee Pornpinitsuwan	Student ID 5633114323		
Advisor Name	Numpon Insin, P <mark>h</mark> .D.			
Department of Chemist	try, Faculty of Science, Chulalongkorn Un	iversity, Academic Year 2016		

Abstract

Copper nanoparticles were synthesized by reduction method, using copper(II) sulfate, tri-sodium citrate and hydrazine for copper precursor, stabilizer and reducing agent, respectively, in molar ratio of 1:8:6. Copper nanoparticles were characterized using X-ray Diffraction (XRD), Transmission Electron Microscope (TEM) and UV-vis Spectroscopy, and it was found that copper nanoparticles have diameter of around 30 nm. Copper nanoparticles were then used for determining protein content of standard solution (Bovine Serum Albumin; BSA) and sample solution (milk) by UV-vis Spectroscopy. Protein content was detected in a linear range of 0-16 μ g/mL for both solutions. The limit of detection is 3 × 10⁻⁵ mg/mL for BSA solution and 8 × 10⁻⁵ mg/mL for milk solution. The effect of concentration of copper nanoparticles, the wider linear range for protein content measurement.

Keywords: Copper nanoparticles, Protein Detection, Milk protein

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยและรายงานฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้หากไม่ได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.นำพล อินสิน อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และแนวทางการ ดำเนินงานวิจัย อีกทั้งสละเวลาในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ มาโดยตลอดเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณพี่ ๆ ใน<mark>ห้องปฏิบัติการ NI ทุกท่านที่ให้ความรู้เกี่</mark>ยวกับเทคนิคต่าง ๆ การดูแล รักษาเครื่องมือ และเอื้อเฟื<mark>้ออุปกรณ์และสารเคม</mark>ีที่จำเป็น รวมถึงให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณกำลังใจและความช่วยเหลือจากครอบครัว รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ในภาควิชาเคมี ผู้วิจัยระลึกในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวมา<mark>ข้า</mark>งต้น และบุคคลที่มิได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

สารบัญ

តារបញ្ហ	
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ዋ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	৭
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญรูป	ଶ
สารบัญตาราง	ป
บทที่ 1 บทน้ำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 ทฤษฎีที่สำคัญ	2
1.3 วัตถุประสงค์และขอบเขตงานวิจัย	5
1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 2 การทดลอง	14
2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	14
2.2 สารเคมีและอุกรณ์	14
2.2.1 สารเคมีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง	14
2.2. <mark>1.1 สารเคมีที่ใช้ในการสังเค</mark> ราะห์อนุ <mark>ภาคนาโนทองแ</mark> ดง	14
2. <mark>2.1.2 อุ</mark> ปกรณ์ที่ใช้ใ <mark>นการสังเค</mark> ราะห์อนุ <mark>ภา</mark> คนาโนทองแดง	14
2.2.2 ส <mark>ารเค</mark> มีแ <mark>ละ</mark> อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน	15
2.2.2 <mark>.1</mark> สารเคมีที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน	15
2.2. <mark>2.2</mark> อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโป <mark>รตีนมาตร</mark> ฐาน	15
2.2.3 สาร <mark>เค</mark> มีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง	15
2.2.3.1 สารเคมีที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง	15
2.2.3.2 อปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง	15
2.3 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง	16
2.4 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน	16
2.5 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง	17
2.6 การศึกษาผลของจำนวนอนภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน	18
บทที่ 3 ผลการทดลองและอภิปรายผลการทดลอง	19
3.1 การพิสจน์เอกลักษณ์อนภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง	19
3.1.1 X-ray Diffraction (XRD)	19
3.1.2 Transmission Electron Microscope (TEM)	20
3.1.3 UV-vis Spectroscopy	21
3.2 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน BSA	23

3.3 การตรวจวัดปริมาถ	มโปรตีนจากนมในสารละลาย	ยตัวอย่าง	26
3.4 การศึกษาผลของจำ	เนวนอนุภาคต่อการตรวจวัด	ดโปรตีน	30
บทที่ 4 สรุปผลการทดลองแล	ะข้อเสนอแน <mark>ะจากการท</mark>	ดลอง	34
เอกสารอ้างอิง	. 508111	ma	35
ประวัติผู้วิจัย	56.11111111111111	111111111-	38

SI IF

24

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 ภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่านของอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน	2
รูปที่ 1.2 แผนภาพแสดงการกระตุ้น <mark>พลาสมอนบนพื้นผิวของอนุภา</mark> คโลหะ	3
รูปที่ 1.3 แสดงขั้นตอนของไบโอเซ็นเซอร์	3
รูปที่ 1.4 แสดงความสัมพันธ์ร <mark>ะหว่างการละลายน้ำของสารและความเข้ม</mark> ข้นของเกลือ	4
รูปที่ 1.5 แผนภาพแสดงแร <mark>งระหว่างขั้</mark> วของสาร	4
รูปที่ 1.6 แสดง colorimetric sensor assay	5
รูปที่ 1.7 แสดงควา <mark>มสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ</mark> L-ascorbic acid ต่อความเข้มข้นของอนุภาค	
ระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ได้	6
รูปที่ 1.8 แสดง Spectra การดูดกลืนแสดงของอ <mark>นุ</mark> ภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่มีสารรักษา	
ความเสถียรเป็น (a) acetic acid, (b) glycolic aci <mark>d</mark> , (c) alanine, (d) lactic acid และ (e) citric	
acid	6
รูปที่ 1.9 แสดงผลของเวลาและ pH ต่อ absorption spectra ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดง	7
รูปที่ 1.10 แสดงผลขอ <mark>งอัตรา</mark> ส่วน <mark>ระหว่างตัวรีดิวซ์และ</mark> สารตั้งต้นของทองแดงต่อขนาดของอนุภาค	
ระดับนาโนเมตร <mark>ของทองแด</mark> งที่สังเครา <mark>ะ</mark> ห์	7
รูปที่ 1.11 แสดงผลของชนิดตัวรีดิวซ์ต่อ Spectrum การดูดกลื่นแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตร	
ของทองแดง โดยตัวรีดิวซ์ที่ใช้คือ (a) hydrazine hydrate (HH) และ (b) sodium formaldehyde	
sulfoxylate (SFS)	8
รูปที่ 1.12 แสดง X-ray diffraction pattern ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่รักษาความ	
เสถียรด้วย myristic <mark>acid และ c</mark> itrate	8
รูปที่ 1.13 ในหลอดที <mark>่</mark> 1-10 <mark>แส</mark> ดงสีของสารละลายผสมของสารละลายอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
เงิน สารละลาย NaCl แ <mark>ละ</mark> สารละ <mark>ลาย BSA ที่มีความเข้มข้น 0,</mark> 1, 10 <mark>, 30,</mark> 50, 70, 90, 110, 150	
และ 250 µg/mL ตามลำดับ และหลอดที่ 11 แสดงสีของสารละลายอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน	
(control)	9
รูปที่ 1.14 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน (a) สารละลายอนุภาคระดับนา	
โนเมตรของเงิน (control) (b)-(f) สารละลายผสมของสารละลายอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน	
สารละลาย NaCl และสารละลาย BSA ที่มีความเข้มข้น 0, 1, 10, 50 และ 110 µg/mL	10
รูปที่ 1.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA และค่าการดูดกลิ่นแสงที่ 407 nm	10
รูปที่ 1.16 แสดงหลักการของการทดลองของ Wang และคณะ	11
รูปที่ 1.17 แสดง Fluorescence Spectra ของสารละลายผสม biotin-T30 templated Cu NPs	
และ streptavidin ที่มีความเข้มข้น 0.5, 1, 5, 10, 20, 50, 100, 500 และ 1000 nM	11
รูปที่ 1.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ streptavidin และปริมาณแสงที่อนุภาค	
ระดับนาโนเมตรของทองแดงเปล่งออกมา	12

รูปที่ 3.1 แสดง X-ray Diffraction pattern ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงและทองแดง	
มาตรฐาน (PDF 04-0836) จากเครื่อง X-ray powder diffractometer	19
รูปที่ 3.2 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคร <mark>ะดับนาโนเมต</mark> รของทองแดง จากเครื่อง Transmission	
Electron Microscope ที่กำลังขยาย 2,500 เท่า	20
รูปที่ 3.3 แสดงการกระจายตัวขอ <mark>งขนาดอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแด</mark> ง	21
รูปที่ 3.4 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดงและสารละลาย CuSO4 จากเครื่อง UV-vis spectrophotometer	21
รูปที่ 3.5 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดงหลังจากก <mark>ารสังเคราะห์ (1) และหลังจากเ</mark> ก็บไว้เป็นเวลา <mark>3 วัน (2) จา</mark> กเครื่อง UV-vis	
spectrophotometer	22
รูปที่ 3.6 แสดง X-ray Diffraction pattern ของ <mark>อนุ</mark> ภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่เก็บไว้เป็น	
เวลา 11 วัน ทองแดงมาตรฐาน (PDF 04-0836 <mark>) แล</mark> ะออกไซด์ของทองแดง (PDF 05-0667) จาก	
เครื่อง X-ray powder diffractometer	23
รูปที่ 3.7 แสดงของสีสารละลายผสมเมื่อ <mark>เว</mark> ลาบ <mark>่มครบ</mark> 1 ชั่วโมง โดยสารละลายผสมมีความเข้มข้น	
BSA 0, 5, 10 <mark>, 15 และ 20</mark> µg/mL ตามลำดับ	23
รูปที่ 3.8 แสดง Spectra การดูด <mark>กลื่นแ</mark> สงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดงหลังจา <mark>กกา</mark> รบ่มสารกับ สารละลาย BSA และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากเครื่อง UV-vis	
Spectrophotometer sector sec	24
รูปที่ 3.9 แสดงควา <mark>มสั</mark> มพันธ์ <mark>ระหว่างความเข้มข้นของ B</mark> SA ในสา <mark>รละลายผสม และ ค่าการดูดกลืน</mark>	
แสงที่ 599 nm	25
รูปที่ 3.10 แผนภาพแ <mark>สด</mark> งกล <mark>ไก</mark> ที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงการกระจายอนุภาคซึ่งส่งผลต่อการ	
ดูดกลื่นแสงของอนุภ <mark>าคระ</mark> ดับ <mark>นา</mark> โนเมตรข <mark>องทองแดง</mark>	26
รูปที่ 3.11 แสดงควา <mark>ม</mark> สัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม และ ค่าการดูดกลื่น	
แสงที่ 599 nm ในชวงคว <mark>ามเ</mark> ข้มข้น BSA 0-28 µg/mL	26
รูปที่ 3.12 แสดงของสีสารละลา <mark>ยผสมเมื่อเวลาบ่มครบ 1 ชั่วโมง โดยสารละ</mark> ลายผสมมีนมผสมอยู่	
0.00, 0.80, 1.60, 2.40, 3.20, 4.00 µL ตามลำดับ	27
รูปที่ 3.13 แสดง Spectra การดูดกลื่นแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดงหลังจากการบ่มสารกับสารละลายนมและ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากเครื่อง UV-vis	
Spectrophotometer	28
รูปที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาตรนมในสารละลายผสม และ ค่าการดูดกลื่นแสงที่ 599	
nm di a i	29
รูปที่ 3.15 แสดง Spectra การดูดกลิ่นแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ	
ทองแดงหลังจากการบ่มสารกับนมไนช่วง 0.00-4.00 µL และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากเครื่อง	
UV-vis Spectrophotometer	29
รูปที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาตรนมในสารละลายผสม และ ค่าการดูดกลิ่นแสงที่ 599	
nm ในชวงปรมาตรนม 0.00-4.00 µL	30

รูปที่ 3.17 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคนาโนทองแดงในสารละลายผสมที่มีนมปริมาตร 0.0031และ 4.00 µL ตามลำดับ31รูปที่ 3.18 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ31ทองแดงที่หลังจากการบ่มสารกับ สารละลาย BSA และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง โดยมีอนุภาคระดับ32นาโนเมตรของทองแดง 2 เท่า จากเครื่อง UV-vis Spectrophotometer32รูปที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม และ ค่าการดูดกลืน32แสงที่ 599 nm โดยมีปริมาณอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง 2 เท่า32รูปที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสมในช่วง 0-50 µg/mL33และ ค่าการดูดกลืนแสงที่ 599 nm โดยมีปริมาณอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง 2 เท่า33

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางปริมาตรสารละลายเพื่อการ <mark>ตรวจวัดปริมาณโป</mark> รตีนมาตรฐาน	16
ตารางที่ 2 ตารางปริมาตรสารละล <mark>ายเพื่อการตรวจวัดปริมาณโปรต</mark> ีนในสารตัวอย่าง	17
ตารางที่ 3 ตารางปริมาตรสารล <mark>ะลายเพื่อศึกษาผ</mark> ลของจำนวนอนุภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน	18

บทที่ 1

บทน้ำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

นมเป็นอาหารจากธรรมชาติที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่สูง อุดมไปด้วยแร่ธาตุและสารอาหาร ครบ 5 หมู่ คือ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่ ทำให้มีการบริโภคนมและ ผลิตภัณฑ์จากนมอย่างแพร่หลาย จากข้อมูลของ Tetra Pak Compass, All Liquid Food (1) ในปี 2013 พบว่ามีการบริโภคนมในรูปแบบของเหลว เป็น 17.3% ของเครื่องดื่มทั้งหมด คิดเป็นอันดับ 2 ของโลก และ Compass Products and Package (2) ในปี 2014 รายงานว่ามีการบริโภคผลิตภัณฑ์ นมตามธรรมชาติเฉลี่ยอยู่ที่ 21.9 ลิตรต่อปีและผลิตภัณฑ์นมที่ผ่านการปรุงแต่งเฉลี่ยอยู่ที่ 10.8 ลิตร ต่อปี

การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของน้ำนมต้องตรวจสอบสมบัติต่าง ๆ ของนมเช่น การ ตรวจสอบสี การตรวจสอบกลิ่น รวมถึงการตรวจสอบส่วนประกอบของนม โดยเกณฑ์มาตรฐานของ แต่ละองค์ประกอบจะถูกกำหนดโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ซึ่ง โปรตีนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ต้องผ่านการตรวจสอบและต้องผ่านมาตรฐานของมกอช.ถึงจะถือได้ ว่าเป็นนมที่มีคุณภาพ

ในงานวิจัยที่ผ่านมามีการนำอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองและอนุภาคระดับนาโนเมตร ของเงินมาใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีน Chen และคณะ (*3*) ได้พัฒนาการตรวจวัดปริมาณโปรตีน โดยใช้อนุภาคนาโนทอง โดยมีการใช้ Rolling Circle Amplification (RCA) ในการขยายสัญญาณ ทำ ให้สามารถตรวจวัดปริมาณโปรตีนได้ในระดับความเข้มข้น 33.45 pg/mL Nietzold และ Lisdat (*4*) ได้พัฒนาการตรวจวัดปริมาณโปรตีนโดยอาศัยการรวมตัวกันของอนุภาคนาโนทองและสามารถ ตรวจวัดโปรตีนในช่วงความเข้มข้น 0.1-0.4 µg/mL Shrivastava และ Dash (*5*) ได้พัฒนาการ ตรวจวัดโปรตีนในช่วงความเข้มข้น 0.1-0.4 µg/mL Shrivastava และ Dash (*5*) ได้พัฒนาการ ตรวจวัดปริมาณโปรตีนด้วยอนุภาคนาโนเงินที่ไม่ถูกการดัดแปร โดยสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินด้วย ตัวรีดิวซ์และนำอนุภาคนาโนเงินที่ได้ไปผสมกับสารละลายโปรตีนและสารละลาย NaCl จากนั้นนำ สารผสมไปตรวจวัดค่าการดูดกลืนที่ 407 nm ค่าการดูดกลืนจะสัมพันธ์กับปริมาณโปรตีนที่อยู่ใน สารละลาย โดยช่วงปริมาณโปรตีนที่ตรวจวัดได้คือ 10-80 µg/mL และ Salman และคณะ (*6*) ใช้ อนุภาคนาโนเงินในการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนอัลบูมิน โดยสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินโดยวิธีรีดอกซ์ ด้วยสารโค-ออดิเนตโคเวเลนต์ลิงค์เกจของอนุพันธ์กลูโคส (coordinate covalent linkages of glucose derivatives) การดูดกลืนแสงในช่วงยูวี-วิสิเบิล โดยสามารถตรวจวัดปริมาณโปรตีนอัลบูมินได้ ในระดับนาโน (LOD = 3nM)ทองแดง เงินและทองเป็นธาตุที่อยู่หมู่ IB เช่นเดียวกัน สมบัติโดยรวม ของทองแดง เงินและทองจึงไม่แตกต่างกันมากนัก แต่มูลค่าของทองและเงินสูงกว่าทองแดง ผู้วิจัยจึง จะนำทองแดงมาใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทดแทนการใช้เงินเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์

ในงานวิจัยที่ผ่านมาเคยมีการนำอนุภาคนาโนทองแดงมาใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีน Wang และคณะ (7) ได้ใช้สาย poly-thymine ในการดัดแปรอนุภาคนาโนทองแดง จะได้เป็นสาร เปล่งแสง และสามารถตรวจวัดปริมาณโปรตีนโดยใช้เทคนิค Fluorescence Spectroscopy ได้ ในช่วงความเข้มข้น 0.5-1000 nM แสดงว่าอนุภาคนาโนทองแดงมีสมบัติในการตรวจวัดโปรตีน แต่ยัง ไม่มีงานวิจัยที่ใช้อนุ<mark>ภาคนาโนทองแดงที่ไม่</mark>ผ่านการดัดแปรในการตรวจวัดโปรตีน

ดังนั้นในงานวิจัยขึ้นนี้จึงสนใจที่จะทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงด้วยตัวรีดิวซ์โดยมี สารกลุ่มกรดคาร์บอกซิลิกเป็นสารรักษาความเสถียรและนำอนุภาคนาโนทองแดงที่ไม่ถูกดัดแปรได้ไป ตรวจวัดโปรตีนในอาหาร

1.2 ทฤษฎีที่สำคัญ

อนุภาคนาโน (Nanoparticle)

อนุภาคนาโนคืออนุภาคที่มีขนาดเล็กกว่า 100 nm ในอย่างน้อย 1 มิติ โดยอนุภาคนาโนมี สมบัติก้ำกึ่งระหว่างวัสดุที่มีขนาดใหญ่และโครงสร้างโมเลกุลหรืออะตอม โดยสมบัติของอนุภาค นาโนแตกต่างจากวัสดุที่มีขนาดใหญ่ เช่น สมบัติทางไฟฟ้า สมบัติทางกายภาพ สมบัติทาง แม่เหล็ก และสมบัติทางแสง (8), (9), (10) เช่น อนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 ภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่านขอ<mark>งอนุ</mark>ภาคระดับ นาโนเมตรของเงิน (*9*)

เซอร์เฟซพลาสมอนเรโซแนนท์ (Surface Plasmon Resonance)

เซอร์เฟซพลาสมอนเรโซแนนท์คือปรากฎการณ์เชิงแสงที่เกิดขึ้นเมื่อมีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจาก ภายนอกมาตกกระทบโลหะ ดังรูปที่ 1.2 กลุ่มอิเล็กตรอนที่อยู่ในอนุภาคระดับนาโนจะเกิดการสั่น รวม (collective oscillation) และเมื่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากภายนอกมีความยาวคลื่นเท่ากับ ความยาวคลื่นที่อิเล็กตรอนสั่นในอนุภาคนาโน จะทำให้เกิดการสั่นพ้อง (resonance) ขึ้น ซึ่ง อันตรกิริยาที่แสงกระทำต่อโลหะจะเกิดได้สองแบบ คือ แสงจะตกกระทบและสะท้อนออกไปด้วย ความยาวคลื่นเท่าเดิมทุกทิศทุกทางเรียกว่าการกระเจิง (scattering) และในขณะเดียวกันบางโฟ ตอนก็จะถูกดูดกลืนและถูกเปลี่ยนไปเป็นพลังงานการสั่นซึ่งเรียกว่าการดูดกลืนแสง (absorption) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วโครงสร้างระดับนาโนของทองจะเกิดทั้งกระบวนการกระเจิงแสง และการดูดกลืนแสงซึ่งสมบัติเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับขนาดและรูปร่างของอนุภาคนาโน ยกตัวอย่าง เช่น อนุภาคแบบทรงกลมของทอง (*11*), (*12*)

รูปที่ 1.2 แผนภาพแสดงการกระตุ้นพลาสมอนบนพื้นผิวของอนุภาคโลหะ (12)

ไบโอเซ็นเซอร์ (Biosensor)

ไบโอเซ็นเซอร์คืออุปกรณ์ตรวจวัดทางชีวภาพที่พัฒนาขึ้นเพื่อตรวจวิเคราะห์สารตัวอย่าง ประกอบด้วยอุปกรณ์ 2 ส่วน คือ ตัวแปลงสัญญาณ สำหรับแปลงสัญญาณเฉพาะต่าง ๆ เช่น แสง และ สารชีวภาพ เป็นสารที่มีความสามารถทำปฏิกิริยากับสารที่ต้องการวิเคราะห์ เช่น การ ตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน การตรวจวัดวิตามินในอาหาร โดยขั้นตอน ของไบโอเซ็นเซอร์เป็นดังรูปที่ 1.3 (13), (14)

รูปที่ 1.3 แสดงขั้นตอนของไบโอเซ็นเซอร์ (13)

Salting Out

Salting Out คือการลดการละลายน้ำของสารโดยการใช้เกลือที่มีความเข้มข้นสูง เป็นวิธีการ แยกสารออกจากสารละลาย เกลือจะแตกตัวเป็นไอออนและมีแรงดึงดูดกับโมเลกุลน้ำมากกว่า สาร ทำให้สารแยกตัวกับน้ำและตกตะกอน เช่น การกำจัดโปรตีนออกจากสารละลาย ซึ่งมี ความสัมพันธ์ระหว่างค่าการละลายของสารและความเข้มข้นของเกลือ ดังรูปที่ 1.4 (*15*)

รูปที่ 1.4 แสด<mark>งความสัมพันธ์ระหว่างการละลายน้ำ</mark>ของสารแ<mark>ละ</mark>ความเข้มข้นของเกลือ (*15*)

แรงระหว่างขั้ว (Dipole-Dipole Force)

แรงระหว่างขั้วคือ<mark>แรงระหว่างโมเลกุลชนิดหนึ่ง เป็นแรงดึ</mark>งดูดทางไฟฟ้าที่มาจากแรงกระทำ กันระหว่างขั้วบวกและขั้วลบของโมเลกุลที่มีขั้ว ดังรูปที่ 1.5 (*16*) (*17*) (*18*)

รูปที่ 1.5 แผนภาพแสดงแรงระหว่างขั้วของสาร (18)

กรด-เบสแบบฮาร์ด-ซอฟต์ (Hard-Soft Acids-Bases)

เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความเสถียรด้าน Thermodynamic ของสารเชิงซ้อนของโลหะที่เป็นผล มาจากสมบัติของโลหะและลิแกนด์ และชนิดของพันธะ โดสมบัติฮาร์ด-ซอฟต์ขึ้นอยู่กับชนิดของ ธาตุรวมถึงขนาดและประจุ โดยสารประกอบที่มีสมบัติเหมือนกันจะมีพันธะที่แข็งแรงกว่า สารประกอบที่มีสมบัติต่างกัน (*19*)

เซ็นเซอร์เชิงสี (Colorimetric Sensor)

ตัวบ่งชี้ทางเคมีที่มีสีเข้ามาเกี่ยวข้อง โด<mark>ยสา</mark>มารถสังเกตได้จากสีที่ปรากฎ หรือสีของสารที่ เปลี่ยนแปลงไปหลังจากหยดสารตัวอย่าง ดังรูปที่ 1.6 ที่มีการเปลี่ยนแปลงของสีหลังจากหยดสาร ตัวอย่าง (*20*), (*21*)

Before exposure After exposure รูปที่ 1.6 แสดง colorimetric sensor assay (21)

Difference map

1.3 วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

- สังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงด้วยตัวรีดิวซ์
- 2) ประยุกต์อนุภาคนาโนทองแดงเพื่อการตรวจสอบโปรตีนในสารละลาย

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

้งานวิจัยที่ผ่านมามีการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงหลากหลายวิธี คือ

Umer และคณะ (*22*) ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงด้วย L-ascorbic acid ที่ อุณหภูมิ 90 ℃ เป็นเวลา 17 ชั่วโมง ได้อนุภาคนาโนทองแดงที่มีขนาด 50-60 nm และเมื่อเพิ่มความ เข้มข้นของ L-ascorbic acid ความเข้มข้นของอนุภาคนาโนทองแดงจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น โดย ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ L-ascorbic acid ต่อความเข้มข้นของอนุภาคระดับนาโนเมตร ของทองแดงที่สังเคราะห์ได้เป็นดังรูปที่ 1.7

รูปที่ 1.7 แสดงความสัมพันธ์ระ<mark>ห</mark>ว่างความเข้มข้นของ L-ascorbic acid ต่อความ เข้มข้นของอนุภาคระดับนาโนเมตรของท<mark>อง</mark>แดงที่สังเคราะห์ได้ (*22*)

จากการศึกษางานวิจัยขึ้นนี้ที่ใช้ L-ascorbic เป็นตัวรีดิวซ์ พบว่าเมื่อเพิ่มความเข้มข้นหรือ ปริมาณของตัวรีดิวซ์แล้วจะทำให้สามารถสังเคร<mark>ะห์อนุ</mark>ภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงได้มากขึ้นโดย ใช้ปริมาณสารตั้งต้นของทองแดงในปริมาณเท่าเดิม แต่งานวิจัยชิ้นนี้ใช้อุณหภูมิในการสังเคราะห์ที่สูง และใช้เวลานาน

Deng และคณะ (23) ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงโดยเปลี่ยนแปลงชนิดของสารที่ ทำหน้าในการรักษาความเสถียรของอนุภาคนาโนทองแดง พบว่าสารกลุ่มกรดคาร์บอกซิลิกที่มีสายสั้น จะสามารถรักษาความเสถียรของอนุภาคนาโนไว้ได้ โดยนำอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ถูก รักษาความเสถียรด้วยสารต่าง ๆ ไปวัดค่าการดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ได้ Spectra ดังรูปที่ 1.8

รูปที่ 1.8 แสดง Spectra การดูดกลืนแสดงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง ที่มีสารรักษาความเสถียรเป็น (a) acetic acid, (b) glycolic acid, (c) alanine, (d) lactic acid และ (e) citric acid (*23*)

จ<mark>ากการ</mark>ศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ พบว่าเมื่อใช้สารรักษาความเสถียรในการสังเคร<mark>าะห์อนุ</mark>ภาคระดับ นาโนเมตรของทองแดงเป็น citric acid ซึ่งเป็นสารในกลุ่มกรดคาร์บอกซิลิก อนุภาคร<mark>ะดับ</mark>นาโนเมตร ของทองแดงที่สังเคราะห์ได้จะดูดกลืนแสงในช่วงการดูดกลืนเอกลักษณ์ของอนุภาคระดับนาโนเมตร ของทองแดง แสดงว่า citric acid เหมาะสมสำหรับการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของ ทองแดง

Dang และคณะ (24) ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงโดยเปลี่ยนแปลงสภาวะของ การสังเคราะห์ พบว่าค่า ระยะเวลา pH และอัตราส่วนระหว่างตัวรีดิวซ์และสารตั้งต้นของทองแดง ส่งผลต่อของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังรูปที่ 1.9 และ 1.10

รูปที่ 1.9 แสดงผลของเวลาและ pH ต่อ absorption spectra ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดง (*24*)

รูปที่ 1.10 แสดงผลของอัตราส่วนระหว่างตัวรีดิวซ์และสารตั้งต้นของทองแดงต่อ ขนาดของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ (24)

จากการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ พบว่าระยะเวลาและค่า pH ที่ใช้ในการสังเคราะห์อนุภาคระดับ นาโนเมตรของทองแดงส่งผลต่ออนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง โดยระยะเวลาสังเคราะห์ที่ เหมาะสมที่สุดคือ 60 นาที และ pH ที่เหมาะสมสำหรับการสังเคราะห์คือ pH ที่อยู่ในช่วงเบส นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณของตัวรีดิวซ์จะส่งผลต่อขนาดของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง โดยเมื่อเพิ่มปริมาณตัวรีดิวซ์ จะทำให้ขนาดของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ได้มี ขนาดที่เล็กลง

Khanna และคณะ (25) ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนโดยปรับเปลี่ยนสารที่ใช้ในการรีดิวซ์ และสารที่ใช้ในการรักษาความเสถียรของอนุภาคนาโนทองแดง พบว่าชนิดของตัวรีดิวซ์จะส่งผลต่อ ขนาดของอนุภาคนาโนโดยอนุภาคนาโนทองแดงที่ได้ โดยได้พิสูจน์เอกลักษณ์ด้วยเทคนิค UV-vis Spectroscopy ดังรูปที่ 1.11 และสารกลุ่มกรดคาร์บอกซิลิกสามารถช่วยรักษาความเสถียรของ อนุภาคนาโนทองแดงไม่ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นคิวปริกออกไซด์ ซึ่งได้พิสูจน์เอกลักษณ์ด้วยเทคนิค XRD ดังรูป 1.12

รูปที่ 1.11 แสดงผลของชนิดตัวรีดิวซ์ต่อ Spectrum การดูดกลืนแสงของอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดง โดยตัวรีดิวซ์ที่ใช้คือ (a) hydrazine hydrate (HH) และ (b) sodium formaldehyde sulfoxylate (SFS) (*25*)

ทองแดงที่รักษาความเสถียรด้วย myristic acid และ citrate (25)

จากการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้พบว่าชนิดของตัวรีดิวซ์ส่งผลต่อขนาดของอนุภาคระดับนาโน เมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ได้ โดยอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ด้วย sodium formaldehyde sulfoxylate จะมีขนาดเล็กกว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ ด้วย hydrazine hydrate สังเกตได้จากค่าความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนแสงสูงที่สุดจาก Spectrum ที่สองมีค่าน้อยกว่าค่าความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนแสงสูงที่สุดจาก Spectrum ที่หนึ่งนั่นเอง นอกจากนี้จาก XRD pattern พบว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ใช้สารรักษาความเสถียร ด้วย citrate จะป้องกันการเกิดคิวปริกออกไซด์ได้

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้เลือกการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของ ทองแดงของ Khanna และคณะ เนื่องจากในการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง ใช้ สารเคมีจำนวนน้อย โดยมีสารรักษาความเสถียรเป็น tri-sodium citrate ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ใช้เวลา ในการสังเคราะห์สั้นเพียง 1 ชั่วโมงและได้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่มีความเสถียรซึ่ง สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นอื่น ๆ ที่ได้ศึกษา

งานวิจัยที่ผ่านมามีการใช้อนุภาคระดับนาโนเมตรของโลหะในการตรวจวัดปริมาณโปรตีน

เช่น

Shrivastava และ Dash (5) ได้พัฒนาการตรวจวัดปริมาณโปรตีนด้วยอนุภาคนาโนเงินที่ไม่ ถูกดัดแปร โดยสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินด้วยตัวรีดิวซ์และนำอนุภาคนาโนเงินที่ได้ไปผสมกับ สารละลายโปรตีนและสารละลาย NaCl จะสารละลายผสมที่มีสีต่าง ๆ ดังรูปที่ 1.13 และนำ สารละลายผสมไปศึกษาการกระจายตัวกันของอนุภาคระดับนาโนเมตรด้วยเทคนิค TEM ได้ผลดังรูป ที่ 1.14 จากนั้นนำสารผสมไปตรวจวัดค่าการดูดกลืนที่ 407 nm ค่าการดูดกลืนจะสัมพันธ์กับปริมาณ โปรตีนที่อยู่ในสารละลาย โดยช่วงปริมาณโปรตีนที่ตรวจวัดได้คือ 10-80 µg/mL ดังรูปที่ 1.15

รูปที่ 1.13 ในหลอดที่ 1-10 แสดงสีของสารละลายผสมของสารละลายอนุภาคระดับ นาโนเมตรของเงิน สารละลาย NaCl และสารละลาย BSA ที่มีความเข้มข้น 0, 1, 10, 30, 50, 70, 90, 110, 150 และ 250 µg/mL ตามลำดับ และหลอดที่ 11 แสดงสีของสารละลาย อนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน (control) (*5*) พบว่าเมื่อความเข้มข้นของสารละลาย BSA ในสารละลายผสมเพิ่มมากขึ้น สีของสารละลาย ผสมจะเปลี่ยนจากสีดำเป็นสีน้ำตาลเป็นลำดับ

รูปที่ 1.14 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน (a) สารละลาย อนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน (control) (b)-(f) สารละลายผสมของสารละลายอนุภาค ระดับนาโนเมตรของเงิน สารละลาย NaCl และสารละลาย BSA ที่มีความเข้มข้น 0, 1, 10, 50 และ 110 µg/mL (*5*)

พบว่าสารละลายผสมที่ไม่มีส่วนประกอบของสารละลาย BSA (รูปที่ 1.14 b) อนุภาคระดับ นาโนเมตรของเงินเกิดการรวมตัวกันจากผลของ NaCl ในขณะที่เมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสารละลาย BSA ในสารละลายผสม อนุภาคระดับนาโนเมตรของเงินมีการกระจายตัวมากขึ้นจนกระทั่งที่ความ เข้มข้น BSA เท่ากับ 110 µg/mL (รูปที่ 1.14 f) การกระจายตัวของอนุภาคใกล้เคียงกับการกระจาย ตัวของสารละลายอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงิน (รูปที่ 1.14 a) แสดงว่าโปรตีนสามารถป้องกันการ รวมตัวกันของอนุภาคระดับนาโนเมตรของอนุภาคเงินที่เกิดจากผลของ NaCl ที่อยู่ในสารละลายผสม ได้

รูปที่ 1.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA และค่าการดูดกลืนแสง ที่ 407 nm (*5*) เมื่อนำค่าความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสมมาวาดกราฟคู่กับค่าการดูดกลืนแสงที่ 407 nm ซึ่งเป็นค่าความยาวคลื่นอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงินดูดกลืนสูงสุด ได้ความสัมพันธ์เป็น เส้นตรงในช่วงความเข้มข้นของ BSA 10-80 µg/mL

Wang และคณะ (7) ได้ใช้สาย poly-thymine ในการดัดแปรอนุภาคนาโนทองแดง จะได้ เป็นสารเปล่งแสง และสามารถตรวจวัดปริมาณโปรตีนโดยใช้เทคนิค Fluorescence Spectroscopy ได้ในช่วงความเข้มข้น 0.5-1000 nM โดยมีหลักการในการทดลองดังรูปที่ 1.16

ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงโดยมี template เป็นสาย poly-thymine (poly T) โดยที่สาย poly-thymine จะมี protecting group เป็น biotin โดยเมื่อ ผสมสาย biotin-poly T กับสารละลาย Streptavidin (SA) biotin จะจับตัวกับ SA และเมื่อเติม เอนไซม์ Exo I Exo I จะตัดสาย poly T ที่เป็นอิสระ จะเหลือเพียงสาย poly T ที่ต่อกับ biotin และ SA จากนั้นเมื่อเติมสารต้นตอของทองแดงและ ascorbic acid ที่เป็นตัวรีดิวซ์ จะได้อนุภาคนาโน ทองแดงที่ถูกดัดแปรด้วยสาย poly T ซึ่งเป็นสารเปล่งแสงโดยเปล่งแสงออกมาที่ 615 nm ดังนั้น ปริมาณแสงที่เปล่งออกมาจะแปรผันตามปริมาณ SA ที่อยู่ในระบบ โดยเมื่อเปลี่ยนแปลงความเข้มข้น ของ SA และนำไปตรวจวัดการเปล่งด้วยเทคนิค Fluorescence Spectroscopy ต่อไป ได้ Fluorescence Spectra ดังรูปที่ 1.17

รูปที่ 1.17 แสดง Fluorescence Spectra ของสารละลายผสม biotin-T30 templated Cu NPs และ streptavidin ที่มีความเข้มข้น 0.5, 1, 5, 10, 20, 50, 100, 500 และ 1000 nM (7) พบว่าเมื่อความเข้มข้นของ SA เพิ่มขึ้น ปริมาณแสงที่เปล่งออกมาจะเปล่งออกมามากขึ้น เช่นกัน โดยเมื่อนำความเข้มข้นของ SA ไปวาดกราฟคู่กับความเข้มแสงที่เปล่งออกมาได้ความสัมพันธ์ ดังรูปที่ 1.18

รูปที่ 1.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ streptavidin และปริมาณ แสงที่อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงเปล่งออกมา (7)

เมื่อนำค่าความเข้มข้นของ SA มาวาดกราฟคู่กับค่าความเข้มแสงที่สารเปล่งออกมา ได้ ความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้นของ SA 0.5-1000 nM

จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้อนุภาคระดับนาโนเมตรในการตรวจวัดปริมาณโปรตีน พบว่า สามารถใช้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ถูกดัดแปรด้วยสาย poly T แต่เป็นวิธีที่ยุ่งยากหลาย ขั้นตอน รวมถึงใช้สารเคมีหลายชนิด รวมถึงสาย poly T ที่มีราคาสูง และในการสังเคราะห์อนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดง 1 ครั้ง สามารถตรวจวัดปริมาณโปรตีนได้เพียงค่าความเข้มข้นเดียว ในขณะที่มีงานวิจัยที่สามารถใช้อนุภาคระดับนาโนเมตรของเงินซึ่งเป็นธาตุหมู่เดียวกับทองแดง โดยไม่ มีการดัดแปรไปตรวจวัดปริมาณโปรตีน ผู้วิจัยจึงมีสมมติฐานว่าสามารถนำอนุภาคระดับนาโนเมตร ของทองแดงที่ไม่ถูกดัดแปรไปตรวจวัดปริมาณโปรตีนได้เช่นเดียวกัน โดยมีขั้นตอนที่ง่าย ใช้เวลาและ สารเคมีจำนวนน้อย และสามารถวัดค่าความเข้มข้นของโปรตีนได้หลายค่าได้โดยการสังเคราะห์เพียง ครั้งเดียว นอกจากนี้ยังให้ผลที่ชัดเจนแล้วสามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าอีกด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะใช้การสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจากงานวิจัยของ Khanna และคณะ เนื่องจากในการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง ใช้สารเคมีจำนวน น้อย โดยมีสารรักษาความเสถียรเป็น tri-sodium citrate ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ใช้เวลาในการสังเคราะห์ ต่ำเพียง 1 ชั่วโมงและได้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่มีความเสถียรซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ ได้จากงานวิจัยชิ้นอื่น ๆ ที่ได้ศึกษา และใช้รูปแบบการตรวจสอบปริมาณโปรตีนในสารละลายของ งานวิจัยของ Shrivastava และ Dash เพราะสามารถนำอนุภาคระดับนาโนเมตรของเงินที่ไม่ถูกดัด แปร ไปตรวจวัดปริมาณโปรตีนได้ โดยมีขั้นตอนที่ง่าย ใช้เวลาและสารเคมีจำนวนน้อย และสามารถ วัดค่าความเข้มข้นของโปรตีนได้หลายค่าได้โดยการสังเคราะห์เพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ยังให้ผลที่ ชัดเจนแล้วสามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าอีกด้วย

บทที่ 2

การทดลอง

- 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
  - 1. เครื่องชั่งดิจิตอล
  - 2. เครื่องปั่นเหวี่ยง
  - เครื่องกวนสารละลายด้วยแท่งแม่เหล็ก
  - 4. เครื่อง X-ray Diffractometer (XRD) รุ่น DMAX2200/Ultima+ (Rigaku)
  - 5. เครื่อง UV-vis Spectroscopy รุ่น Agilent 8453
  - 6. เครื่อง Transimission Microscope (TEM) รุ่น JEM-2100 (JOEL)
- 2.2 สารเคมีและอุปกรณ์
  - 2.2.1 สาร<mark>เคมีแ</mark>ละอุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง
  - 2.2.1.1 สารเคมีที่ใช้ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง
    - 1. tri-Sodium citrate (Na₃C₆H₅O₇·2H₂O)
    - 2. Copper(II) sulfate pentahydrate (CuSO₄·5H₂O)
    - 3. Hydrazine monohydrate (N₂H₄·H₂O)
    - 4. Ethanol (C₂H₅OH)
  - 2.2.1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง
    - 1. Breaker 25 mL
    - 2. Dropper
    - 3. Magnetic Bar
    - 4. Centrifuge tube 50 mL
    - 5. Spatula
    - 6. Erlenmeyer Flask 125 mL
    - 8. Cylinder 50 mL

- 9. Micropipette 100-1000 μL
- 2.2.2 สารเคมีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน
- 2.2.2.1 สารเคมีที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน
  - 1. Bovine Serum Albumin (BSA)
  - 2. Sodium Chloride
- 2.2.2.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน
  - 1. Dropper
  - 2. Breaker 250 mL
  - 3. Cuvette
  - 4. Centrifuge tube 50 mL
  - 5. Micropipette 0.5-10 µL
  - 6. Micropipette 10-100 µL
  - 7. Micropipette 1-10 mL
  - 8. Measuring cylinder 100 mL
- 2.2.3 สารเคม<mark>ีและ</mark>อุป<mark>กรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอ</mark>ย่าง
- 2.2.3.1 สารเคมีที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง
  - 1. นมไท<mark>ย-เ</mark>ดนมาร์ค รสจืด
  - 2. Sodium Chloride (NaCl)
- 2.2.3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง
  - 1. Dropper
  - 2. Breaker 250 mL
  - 3. Cuvette
  - 4. Centrifuge tube 50 mL
  - 5. Micropipette 0.5-10 µL
  - 6. Micropipette 1-10 mL

7. Measuring cylinder 100 mL

2.3 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดง

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงสามารถทำได้โดยอาศัยปฏิกิริยา Reduction ของ ไอออนทองแดงดังสมการ

ชั่ง Na₃C₆H₅O₇·2H₂O 9.4233 กรัม (0.032 mol) และ CuSO₄·5H₂O 1.000 กรัม (0.004 mol) ในขวดรูปกรวยขนาด 125 mL และบีกเกอร์ขนาด 25 mL ละลายในน้ำ DI 15 mL และ 5 mL ตามลำดับ คนสารละลาย Na₃C₆H₅O₇ ด้วยเครื่องกวนสารละลายด้วยแท่งแม่เหล็กที่ความเร็ว 600 rpm ที่อุณหภูมิห้อง เติมสารละลาย CuSO₄ ลงในสารละลาย Na₃C₆H₅O₇ และคนเป็นเวลา 10 นาที จากนั้นเติม N₂H₄·H₂O 800 µL ลงในสารละลายผสมด้วย micropipette ขนาด 100-1000 µL คน สารเป็นเวลา 1 ชั่วโมง เมื่อเวลาครบ 1 ชั่วโมง นำสารเข้าเครื่องปั่นเหวี่ยงเพื่อแยกตะกอนออกจาก สารละลายที่ความเร็ว 40,000 rpm เป็นเวลา 10 นาที และล้างตะกอนด้วยสารละลายผสม H₂O:EtOH 1:1 และเก็บตะกอนในน้ำ DI ปริมาตร 15 mL ในหลอดเซนตริฟิวจ์ และการพิสูจน์ เอกลักษณ์ด้วยเทคนิค XRD, TEM และ UV-vis Spectroscopy

2.4 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน

เจือจางอนุภาคสารละลายในอัตราส่วน 0.05 mL ต่อน้ำ DI ปริมาตร 10 mL (0.085 mg/mL) และเตรียมสารละลายมาตรฐาน BSA ความเข้มข้น 10 mg/mL และสารละลาย NaCl ความเข้มข้น 0.1 g/mL และผสมสารละลายทั้ง 3 ชนิดดังตารางที่ 1

Tube	สารละลาย BSA (uL)	น้ำ DI (µL)	สารละลาย NaCl (mL)	สารละลาย CuNPs (mL)
15 N	(p)	240 2 20 2	(/	
1	0.00	1000.00		10
2	1.00	999.00		-the
3	10.00	990.00		版打
4	20.00	980.00		415
5	30.00	970.00	1.00	8.00
6	40.00	960.00		Tiano
7	50.00	950.00		
8	60.00	940.00		
9	70.00	930.00		

ตารางที่ 1 ตารางปริมาตรสารละลายเพื่อการตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน

10	80.00	920.00		
11	90.00	910.00	1.00	8.00
12	100.00	900.00		
Control	_	2,000.00	line -	8.00

บ่มสารละลายผสมเป็นเวลา 1 ชั่วโมงและตรวจวัดการดูดกลืมแสงของสารด้วยเครื่อง UV-vis Spectroscopy และนำค่าการดูดกลืนของสารที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนมากที่สุด (λ_{max}) ของ Control มาวาดกราฟร่วมกับความเข้มข้นของ BSA เพื่อดูความสัมพันธ์ต่อไป

2.5 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง

เจือจางอนุภาคสารละลายในอัตราส่วน 0.05 mL ต่อน้ำ DI ปริมาตร 10 mL (0.085 mg/mL) และเตรียมสารละลาย NaCl ความเข้มข้น 0.1 g/mL และผสมสารละลายทั้ง 2 ชนิดกับสาร ตัวอย่าง (นม) ดังตารางที่ 2

Tubo	9191 (111)	น้ำ DI (ม1)	ส <mark>ารละลาย</mark> NaCl	สารละลาย
Tube	RY (hr)	α T DI (μL)	(mL)	CuNPs (mL)
1	0.00	1000.00	-111111	11
2	0.75	999.25	1119112 2	211
3	1.50	998.50	111/11/11/11	
4	2.25	997.75	N - 11/1	ST
5	3.00	997.00	1.00	8.00
6	4.00	996.00	1.00	0.00
7	5.00	995.00	2222 () V	
8	6.00	994.00	135	
9	8.00	992.00	ALSO C	
10	10.00	990.00		6
Control	-	2,000.00	-	8.00

ตารางที่ 2 ตารางปริมาตรสารละลายเพื่อการตรวจวัดปริมาณโปรตีนในสารตัวอย่าง

บ่มสารละลายผสมเป็นเวลา 1 ชั่วโมงและตรวจวัดการดูดกลืนแสงของสารด้วยเครื่อง UV-vis Spectroscopy และนำค่าการดูดกลืนของสารที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนมากที่สุด (λ_{max}) ของ Control มาวาดกราฟร่วมกับปริมาตรของนมเพื่อดูความสัมพันธ์ต่อไป 2.6 การศึกษาผลของจำนวนอนุภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน

เจือจางอนุภาคสารละลายในอัตราส่วน 0.10 mL ต่อน้ำ DI ปริมาตร 10 mL (0.17 mg/mL) และเตรียมสารละลายมาตรฐาน BSA ความเข้มข้น 10 mg/mL และสารละลาย NaCl ความเข้มข้น 0.1 g/mL และผสมสารละลายทั้ง 3 ชนิดดังตารางที่ 3

Tube	<mark>นม (uL)</mark>	น้ำ DI (uL)	สารละลาย NaCl	สารละลาย
		10 · · · · · (-·>	(mL)	CuNPs (mL)
1	0.00	1000.00		
2	10.00	990.00		
3	20.00	980.00		
4	30.00	970.00		The second
5	40.00	960.00	2111111111	- A
6	50.00	950.00	1.00	8.00
7	60.00	940.00	STAN MAR	10
8	70.00	930.00	97111111N	1
9	80.00	920.00	111111	111
10	90.00	910.00	11 11/14	No.
11	100.00	900.00	1111129	0
Control	111-111	2,000.00	111411	8.00

ตารางที่ 3 ตารางปริมาตรสารละลายเพื่อศึกษาผลของจำนวนอนุภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน

บ่มสารละลายผสมเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ให้เจือจางสารละลายผสมโดยการเติมน้ำ DI เข้าสู่ ระบบ 10 mL และตรวจวัดการดูดกลืมแสงของสารด้วยเครื่อง UV-vis Spectroscopy และนำค่า การดูดกลืนของสารที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนมากที่สุด (λ_{max}) ของ Control มาวาดกราฟ ร่วมกับความเข้มข้นของ BSA เพื่อดูความสัมพันธ์ต่อไป

บทที่ 3

ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง

งานวิจัยนี้ได้ทำการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงเพื่อใช้การตรวจวัด ปริมาณโปรตีนสำหรับโปรตีนมาตรฐาน BSA และโปรตีนที่อยู่ในสารตัวอย่างนม และได้ทำการศึกษา ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ปริมาณต่ำสุดของโปรตีน BSA และนมที่สามารถตรวจวัดได้ ช่วงที่เป็น เส้นตรงของการตรวจวัดโปรตีน และผลของจำนวนอนุภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน

3.1 การพิสูจน์เ<mark>อกลักษณ์อนุภาคระ</mark>ดับนาโนเมต<mark>รขอ</mark>งทองแดง

จากการสังเคราะห์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงในขั้นตอนที่ 2.3.1 นำอนุภาคระดับ นาโนเมตรของทองแดงที่ได้มาทำการพิสูจณ์เอกลักษณ์ด้วยเครื่องมือ X-ray Diffraction (XRD) เพื่อ หาโครงสร้างของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง Transmission Electron Microscope (TEM) เพื่อหาขนาดและรูปร่างของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ได้และ UV-vis Spectroscopy เพื่อตรวจช่วงการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจากการสังเคราะห์

3.1.1 X-ray Diffraction (XRD)

นำอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ได้จากการสังเคราะห์มาทำการบดสาร ตัวอย่างให้ละเอียดจะมีลักษณะคล้ายแป้งเพื่อนำส่งวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray Diffraction (XRD) รุ่น DMAX2200/Ultima+ (Rigaku) โดยใช้สภาวะ Cu K radiation (1.5418 A ° source 40 kV, 30 mA) วัดที่อุณหภูมิ 25 °C ครั้งละ 0.02° ในช่วง 30°-80° ต่อไป

รูปที่ 3.1 แสดง X-ray Diffraction pattern ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ ทองแดงและทองแดงมาตรฐาน (PDF 04-0836) จากเครื่อง X-ray powder diffractometer จากรูปที่ 3.1 แสดง XRD pattern ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง จากเครื่อง Xray powder diffractometer ซึ่งวิเคราะห์ในช่วง 2-theta ระหว่าง 30 – 80 องศา พบว่ามี XRD pattern ตรงกับ PDF 04-0836 ซึ่งเป็นไฟล์มาตรฐานของทองแดง จึงสามารถบอกได้ว่าอนุภาคนาโน ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นนั้นเป็นอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงตามที่ต้องการ

3.1.2 Transmission Electron Microscope (TEM)

นำอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ได้จากการสังเคราะห์มาเจือจางด้วยน้ำ DI และ sonicate เป็นเวลา 5 นาที จากนั้นหยุดสารลงบน Copper Grid เพื่อนำส่งวิเคราะห์ ด้วยเทคนิค Transmission Electron Microscope (TEM) รุ่น JEM-2100 (JOEL) ต่อไป

รูปที่ 3.2 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง จากเครื่อง Transmission Electron Microscope ที่กำลังขยาย 2,500 เท่า

<mark>รูปที่ 3.3 แสดงการกระจายตัวของข</mark>นาดของอนุภาคระดับนาโ<mark>นเมตร</mark>ของทองแดง

จากรูปที่ 3.2 แสดงแสดงการกระจายตัวของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง จากเครื่อง Transmission Electron Microscope พบว่าอนุภาคแม่เหล็กขนาดนาโนเมตรที่เตรียมขึ้นนี้มีการ กระจายตัว และนำภาพไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม ImageJ ได้ผลการวิเคราะห์ดังภาพที่ 3.3 ซึ่งพบ การกระจายตัวของขนาดของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงเท่ากับ 38 ± 5 nm

3.1.3 UV-vis Spectroscopy

น้ำอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ได้จากการสังเคราะห์มาเจือจางด้วยน้ำ DI จนเป็นสารละลายสีฟ้า เพื่อนำส่งวิเคราะห์ด้วยเทคนิค UV-vis Spectroscopy ต่อไป

รูปที่ 3.4 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงและสารละลาย CuSO4 จากเครื่อง UV-vis spectrophotometer จากรูปที่ 3.4 แสดงการดูดกลืนแสงในช่วง UV-vis ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง จากเครื่อง UV-vis spectrometer พบว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible มากที่สุดที่ความยาวคลื่น 592 nm ซึ่งอยู่ในช่วงการดูดกลืนของอนุภาคระดับนาโนเมตร ของทองแดง (550-600 nm) (*25*) จึงบ่งชี้ได้ว่าอนุภาคนาโนที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นนั้นเป็นอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงตามที่ต้องการ

ผู้วิจัยศึกษาความเสถียรของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ โดยนำอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงที่เก็บไว้ในน้ำ DI เป็นเวลา 3 วัน มาเจือจางด้วยน้ำ DI จนเป็น สารละลายสีฟ้า เพื่อนำส่งวิเคราะห์ด้วยเทคนิค UV-vis Spectroscopy ต่อไป

รูปที่ 3.5 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงหลังจากการสังเคราะห์ และหลังจากเก็บไว้เป็นเวลา 3 วัน จากเครื่อง UV-vis spectrophotometer

จากรูปที่ 3.5 พบว่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงในช่วงความยาว คลื่น 550-600 nm ลดลง ซึ่งเป็นช่วงความยาวคลื่นที่อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงดูดกลืน แสง จึงสรุปได้ว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงสูญเสียความเสถียร ผู้วิจัยจึงนำอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงที่เก็บไว้ในน้ำ DI ไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD ต่อไป

รูปที่ 3.6 แสดง X-ray Diffraction pattern ของอนุภาคระดับนาโนเมตรของ ทองแดงที่เก็บไว้เป็นเวลา 11 วัน ทองแดงมาตรฐาน (PDF 04-0836) และออกไซด์ของ ทองแดง (PDF 05-0667) จากเครื่อง X-ray powder diffractometer

จากรูปที่ 3.6 พบว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่เก็บไว้ในน้ำ DI เกิดปฏิกิริยากับ O₂ ที่อยู่ในอากาศที่มีอยู่ในหลอดเซนตริฟิวจ์เกิดเป็น Cu₂O จึงทำให้การดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับ นาโนเมตรของทองแดงที่เก็บไว้ลดลง แสดงว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงไม่สามารถเก็บไว้ เป็นเวลานาน จึงต้องทำการสังเคราะห์ก่อนทำการตรวจวัดโปรตีนทุกครั้ง

3.2 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนมาตรฐาน BSA

จากการเตรียม<mark>สารละลายผสมอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง</mark> สารละลาย NaCl และ สารละลาย BSA ในอัตราส่วนต่าง ๆ ที่ทำในขั้นตอน 2.4 เมื่อบ่มสารเป็นเวลา 1 ชั่วโมง พบว่าสีของ สารละลายผสมเป็นดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 แสดงของสีสารละลายผสมเมื่อเวลาบ่มครบ 1 ชั่วโมง โดยสารละลายผสมมีความ เข้มข้น BSA 0, 5, 10, 15 และ 20 µg/mL ตามลำดับ

จากรูปสารละลายผสมที่ไม่มี BSA พบว่าสารละลายผสมเมื่อผ่านการบ่มเป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะเปลี่ยนสีสารละลายจากสีน้ำเงินเข้ม (สีของ Control) เป็นสารละลายสีเหลือง ในขณะที่สารละลาย ผสมที่มี BSA ผสมอยู่ด้วยจะมีสีของสารละลายใกล้เคียงกับสีของ Control มากขึ้นตามปริมาณของ BSA ที่อยู่ในสารละลายผสม

เมื่อนำสารละลายผสมไปวัดการดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ด้วยเครื่อง UV-vis Spectrophotometer ได้ Spectra ดังรูปที่ 3.8

wavelength (nm)

รูปที่ 3.8 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงหลังจากการบ่มสารกับ สารละลาย BSA และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากเครื่อง UV-vis Spectrophotometer

พบว่า Spectra การดูดกลืนแสงของสารละลายผสมที่ไม่มี BSA ผสมอยู่ พบว่าการดูดกลืน แสงในช่วงการดูดกลืนของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะหายไป ในขณะที่เมื่อความเข้มข้น ของ BSA ในสารละลายผสมมากขึ้น ค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะ มากขึ้นและเริ่มคงที่เมื่อความเข้มข้นของ BSA เพิ่มมากขึ้น

เมื่อนำค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนมากที่สุดของสารละลายอนุภาค Control ม<mark>าวาด</mark>กราฟร่วมกับความเข้มข้นของสารละลารมาตรฐาน BSA ได้ความสัมพันธ์ดังรูปที่ 3.9

รูปที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม และ ค่าการ ดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm

จากกราฟพบว่าค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ความยาวคลื่น 599 nm เพิ่มขึ้นในลักษณะที่เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้นของ BSA 0-20 µg/mL และเมื่อความ เข้มข้นของ BSA มากกว่า 20 µg/mL ค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ ความยาวคลื่น 599 nm ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

จากการทดลองทำให้คาดได้ว่า เมื่ออนุภาคนาโนทองผสมกับสารละลายมาตรฐาน BSA และ สารละลาย NaCl อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะดูดซับโปรตีน BSA ไว้ที่ผิวของอนุภาคด้วย แรงทางไฟฟ้าระหว่างอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงและโปรตีน BSA รวมถึงสมบัติกรด-เบส แบบฮาร์ด-ซอฟต์ (Hard Soft Acid Base) ของทองแดงและอะตอมบนโปรตีน แต่เนื่องจากปริมาณ โปรตีนมีน้อยกว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง ทำให้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ ไม่ได้ดูดซับโปรตีนไว้จะเป็นอนุภาคทองแดงอิสระ อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ ไม่ได้ดูดซับโปรตีนไว้จะเป็นอนุภาคทองแดงอิสระ อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงกี่ ไม่ได้ดูดซับโปรตีนไว้จะเป็นอนุภาคทองแดงอิสระ อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงอิสระจะได้รับ ผลของ NaCl ที่อยู่ในสารละลายจากกระบวนการ Salting out เนื่องจากเมื่อ NaCl อยู่ในสารละลาย จะแตกตัวเป็น Na⁺ และ Cl⁻ ทำให้โมเลกุลน้ำที่ล้อมรอบอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงลด น้อยลงและทำให้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงเกิดการรวมตัวกัน นอกจากนี้อนุภาคระดับนา-โนเมตรของทองแดงถูกรัษาความเสถียรด้วย citrate ทำให้มีประจุที่เป็นลบ เมื่ออยู่ในสารละลายผสม ที่มี Na⁺ ที่เป็นประจุบวก Na⁺ จะดึงดูดอนุภาคเข้ามารวมกันและทำให้อนุภาคเกิดการรวมตัวกัน จัง รูปที่ 3.10 ส่งผลให้ค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm ซึ่งเป็นความยาวคลื่นสูงสุดที่อนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นดูดกลืนสูงที่สุด ลดลงเหลือเพียงการดูดกลืนแสง ของอนุภาคที่ถูกรักษาความเสถียรด้วยโปรตีน BSA จึงสรุปได้ว่าค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับ นาโนเมตรของทองแดงที่จัดได้จะขึ้นอยู่กับปริมาณโปรตีนในสารละลาย

รูปที่ 3.10 แผนภาพแสดงกลไกที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงการกระจายอนุภาคซึ่ง ส่งผลต่อการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง

ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้งใ<mark>นช่วง</mark> 0-28 µg/mL และเมื่อนำค่าการดูดกลืนแสงที่ ความยาวคลื่น 599 nm มาวาดกราฟคู่กับความเข้มข้นของ BSA ได้ความสัมพันธ์ดังรูปที่ 3.11

รูปที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม และ ค่าการ ดูดกลืนแสงที่ 599 nm ในช่วงความเข้มข้น BSA 0-28 µg/mL

พบว่าในช่วงความเช้มช้น BSA 0-16 μg/mL ได้ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายและค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงที่มีค่า R² = 0.9029 โดยค่า R² ที่ลดลง เมื่อเทียบกับรูปที่ 3.8 เกิดจากการใช้ micro pipette หลายขนาด ในการวิเคราะห์ ซึ่งทำให้มีค่าความคลาดเคลื่อนเพิ่มมากขึ้น และมีสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเข้มข้นของ BSA และค่าการดูดกลืนแสงเป็น y= 0.0045x + 0.3192 และค่าความเข้มข้นสูงสุด ที่ตรวจวัดได้คือที่ความเข้มข้น BSA 16 μg/mL

3.3 การตรวจวัดปริมาณโปรตีนจากนมในสารละลายตัวอย่าง

จากการเตรียมสารละลายผสมอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง สารละลาย NaCl และ สารละลายตัวอย่างนมในปริมาตรต่าง ๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ใช้นมไทย-เดนมาร์ก รสจีด เป็นสารละลาย นมตัวอย่าง ที่ทำในขั้นตอน 2.5 เมื่อบุ่มสารเป็นเวลา 1 ชั่วโมง พบว่าสีของสารละลายผสมเป็นดังรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.12 แสดงของสีสารละลายผสมเมื่อเวลาบ่มครบ 1 ชั่วโมง โดยสารละลาย ผสมมีนมผสมอยู่ 0.00, 0.80, 1.60, 2.40, 3.20, 4.00 µL ตามลำดับ

จากรูปสารละลายผสมที่ไม่มีนมผสมอยู่ พบว่าสารละลายผสมเมื่อผ่านการบ่มเป็นเวลา 1 ชั่วโมงจะเปลี่ยนสีสารละลายจากสีน้ำเงินเข้ม (สีของ Control) เป็นสารละลายสีเหลือง ในสารละลาย ที่มีนมผสมอยู่ 0.80 µL จะเป็นสารละลายสีเขียวซึ่งคาดว่าเป็นสีผสมกันระหว่างสีเหลืองของ สารละลายที่ไม่มีโปรตีนอยู่และสีน้ำเงินของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง ในขณะที่สารละลาย ผสมที่มีนมผสมอยู่ 1.60-4.00 µL จะมีสีของสารละลายใกล้เคียงกับสีของ Control มากขึ้นตาม ปริมาณของนมที่อยู่ในสารละลายผสม

เมื่อนำสารล<mark>ะลายผสมไปวัดการดูดกลืนแสงในช่วง U</mark>V-visible ด้วยเครื่อง UV-vis Spectrophotometer ได้ Spectra ดังรูปที่ 3.13

รูปที่ 3.13 แสดง Spectra การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงหลังจากการบ่มสารกับสารละลายนมและ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จาก เครื่อง UV-vis Spectrophotometer

จาก Spectra การดูดกลื่นแสงของสารละลายผสมที่ไม่มีนมผสมอยู่ พบว่าการดูดกลื่นแสง ในช่วงการดูดกลื่นของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะหายไป ในขณะที่เมื่อปริมาตรของนมใน สารละลายผสมมากขึ้น ค่าการดูดกลื่นแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะมากขึ้นและเริ่ม คงที่เมื่อปริมาตรของนมในสารละลายผสมเพิ่มมากขึ้น

เมื่อนำค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืนมากที่สุดของสารละลายอนุภาค เพียงอย่างเดียว (Control) มาวาดกราฟร่วมกลับปริมาณของนมที่มีอยู่ในระบบ ได้ความสัมพันธ์ดังรูป ที่ 3.14

รูปที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์<mark>ระห</mark>ว่างปริมาตรนมในสารละลายผสม และ ค่าการ ดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm

จากกราฟพบว่าค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ความยาวคลื่น 599 nm เพิ่มขึ้นในช่วงปริมาตรของนม 0-4 µL และเมื่อปริมาตรของนมมากกว่า 4 µL ค่าการ ดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ความยาวคลื่น 599 nm ไม่เปลี่ยนแปลงมาก นัก ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาซ้ำอีกครั้งในช่วงปริมาตรนม 0.00-4.00 µL ได้ Spectra ดังรูปที่ 3.15

รูปท 3.15 แสดง Spectra การดูดกลนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดบนา โนเมตรของทองแดงหลังจากการบ่มสารกับนมในช่วง 0.00-4.00 µL และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากเครื่อง UV-vis Spectrophotometer

จากการทดลองทำให้คาดได้ว่า เมื่ออนุภาคนาโนทองผสมกับสารละลายตัวอย่าง (นม) และ สารละลาย NaCl อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะดูดซับโปรตีนที่อยู่ในนมไว้ที่ผิวของอนุภาค ด้วยแรงทางไฟฟ้าระหว่างอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงและโปรตีน รวมถึงสมบัติกรด-เบส แบบฮาร์ด-ซอฟต์ (Hard Soft Acid Base) ของทองแดงและอะตอมบนโปรตีน เช่นเดียวกับโปรตีน BSA แต่เนื่องจากโปรตีนที่อยู่ในนมส่วนใหญ่เป็นโปรตีน Casien ที่มีอยู่ถึง 82% ซึ่งมีองค์ประกอบ แตกต่างจากโปรตีน BSA จึงส่ง<mark>ผลต่อการดูดซับโปรตีนบนผิวของอนุภาคระ</mark>ดับนาโนเมตรของทองแดง ทำให้ผลการทดลองที่มีแต<mark>กต่างกับโปรตีน BSA นอกจากนี้ปริมาณโปรตีนในนม</mark>มีน้อยกว่าอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดง ทำให้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ไม่ได้ดูดซับโปรตีนไว้จะเป็น ้อนุภาคทองแดงอิส<mark>ระ อนุภาคระดับนาโนเมตรขอ</mark>งทองแดงอิสระจะได้รับผลของ NaCl ที่อยู่ใน ้สารละลายเนื่องจากเมื่อ NaCl อยู่ในสารละลา<mark>ยจ</mark>ะแตกตัวเป็น Na⁺ และ Cl⁻ ทำให้โมเลกุลน้ำที่ ้ล้อมรอบอนุภา<mark>คระดับนาโนเมตรทองแดงลดน้อ<mark>ยลง</mark>และทำให้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง</mark> ้เกิดการรวมตัวกั<mark>น ส่งผลให้ค่าดูดกลืนแสงที่ความย</mark>าวคลื่น 599 nm ซึ่งเป็<mark>นความ</mark>ยาวคลื่นสูงสุดที่ ้อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นดูดกลืนสูงที่สุด ลดลงเหลือเพียงการ ดูดกลืนแสงของอนุ<mark>ภาค</mark>ที่ถูกรักษาความเสถียรด้<mark>วยโป</mark>รตีนในนม จึงสรุปได้ว่าค่า<mark>การ</mark>ดูดกลืนแสงของ ้อนุภาคระดับ<mark>นาโน</mark>เมตรของทองแดงที่วัดได้จะ<mark>ขึ้นอยู่</mark>กับปริ<mark>มาตรของนมในสารละลาย</mark>ที่สัมพันธ์กับ ปริมาณโปรตีนในส<mark>ารละลาย</mark> ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะ</mark>ห์ซ้ำอีกครั้งในช่ว<mark>ง</mark>ปริมาตรนม 0.00-4.00 µL และเมื่อนำค่า<mark>การดูดกลืนแสงที่ความ</mark>ยาวคลื่น 599 nm ม<mark>าวาดกราฟคู่กับปริมาตร</mark>ของนม ได้ ความสัมพันธ์ดังรูป 3.16

รูปที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปรีมาตรนมในสารละลายผสม และ ค่าการ ดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm ในช่วงปริมาตรนม 0.00-4.00 µL

พบว่าในช่วงปริมาตรนม 0.00-4.00 µL ได้ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาตรนมในสารละลาย ผสมและค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงที่มีค่า R² = 0.9968 และมีสมการเป็น y = 0.0422x + 0.30169 โดยในนมที่นำมาวิเคราะห์มีโปรตีน 10 g ในนม 250 mL (ตามข้อมูลทางโภชนาการ) ดังนั้นช่วงปริมาตรนม 0.00-4.00 μL คิดเป็นโปรตีน 0.00-16.00 μg/mL

เพื่อยืนยันสมมติฐานว่าการเปลี่ยงแปลงสีและการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตร ของทองแดงที่ความเข้มข้นของนมแตกต่างกันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะการกระจายตัวของ อนุภาค ผู้วิจัยได้ส่งตัวอย่างที่มีปริมาตรนม 0.00 และ 4.00 µL เพื่อดูการกระจายตัวของอนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงด้วยเทคนิค TEM ดังรูปที่ 3.17

รูปที่ 3.17 แสดงการกระจายตัวของอนุภาคนาดนทองแดงในสารละลายผสมที่มีนม ปริมาตร 0.00 และ 4.00 µL ตามลำดับ

พบว่าอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงในสารละลายผสมที่ไม่มีนม อนุภาคระดับนาโน เมตรของทองแดงจะเกิดการรวมตัวกันมีขนาดใหญ่ขึ้น เมื่อเทียบกับอนุภาคระดับนาโนเมตรของ ทองแดงที่อยู่ในสารละลายผสมที่มีนมผสมอยู่ 4.00 µL ที่มีอนุภาคขนาดเล็กและมีการกระจายตัว มากกว่า สอดคล้องกับสมมติฐานและการเปลี่ยนแปลงสัญญาณการดูดกลืนแสงที่ตรวจวัดข้างต้น

3.4 การศึกษาผลของจำนวนอนุภาคต่อการตรวจวัดโปรตีน

จากการเตรียมสารละลายผสมอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง สารละลาย NaCl และ สารละลาย BSA ที่ทำในขั้นตอน 2.6 โดยในสารละลายผสมจะมีจำนวนอนุภาคเป็น 2 เท่าของการ ทดลองขั้นที่ 2.4 และเมื่อบ่มสารเป็นเวลา 1 ชั่วโมง นำสารละลายผสมที่เจือจางเรียบร้อยแล้ว ไปวัด การดูดกลืนแสงในช่วง UV-visible ด้วยเครื่อง UV-vis Spectrophotometer ได้ Spectra ดังรูปที่ 3.18

รูปที่ 3.18 แสดง Spectra กา<mark>รดูดก</mark>ลืนแสงในช่วง UV-visible ของอนุภาคระดับนา โนเมตรของทองแดงที่หลังจากการบ่มสารกับ สารละลาย BSA และ NaCl เป็นเวลา 1 ชั่วโมง โดยมีอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง 2 เท่า จากเครื่อง UV-vis Spectrophotometer

พบว่า Spectra เมื่อความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสมมากขึ้น ค่าการดูดกลืนแสงของ อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงจะมากขึ้นและเริ่มคงที่เมื่อความเข้มข้นของ BSA เพิ่มมากขึ้น

เมื่อนำค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นที่มีการดูดกลืมมากที่สุดของสารละลายอนุภาค Control มาวาดกราฟร่วมกับความเข้มข้นของสารละลารมาตรฐาน BSA ได้ความสัมพันธ์ดังรูปที่ 3.19

รูปที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม และ ค่าการดูดกลืนแสงที่ 599 nm โดยมีปริมาณอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดง 2 เท่า จากกราฟพบว่าค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ความยาวคลื่น 599 nm เพิ่มขึ้นในลักษณะที่เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้นของ BSA 0-40 µg/mL และเมื่อความ เข้มข้นของ BSA มากกว่า 40 µg/mL ค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ ความยาวคลื่น 599 nm ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ผู้วิจัยยังได้ทำการวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้งในช่วง 0-50 µg/mL และเมื่อนำค่าการดูดกลืนแสงที่ ความยาวคลื่น 599 nm มาวาดกราฟคู่กับความเข้มข้นของ BSA ดังรูปที่ 3.20

รูปที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ BSA ในสารละลายผสม ในช่วง 0-50 µg/mL แ<mark>ละ</mark> ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm โดยมีปริมาณอนุภาค ระดับนาโนเม<mark>ตร</mark>ของ<mark>ทอ</mark>งแดง 2 เท่า

พบว่าในช่วงความเข้มข้น BSA 5-30 μg/mL ได้ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาตรนมใน สารละลายผสมและค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 599 nm เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงที่มีค่า R² = 0.9489 และมีสมการเป็น y = 0.0018x + 0.3273 นอกจากนี้ขอบเขตของการตรวจวัดโปรตีน เพิ่มขึ้นเป็น 30 μg/mL ซึ่งมากกว่าค่าสูงสุดที่อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงสามารถตรวจวัดไปรตีน ในขั้นตอนที่ 2.4 เนื่องจากค่าการดูดกลืนแสงขึ้นอยู่กับปริมาณอนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงส่ ถูกรักษาความเสถียรด้วยโปรตีน เมื่ออนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงถูกรักษาความเสถียรด้วย โปรตีนโดยสมบูรณ์แล้ว การเพิ่มปริมาณโปรตีนเข้าสู่ระบบ ค่าการดูดกลืนแสงจึงไม่เพิ่มขึ้น ดังนั้นเมื่อ มีจำนวนอนุภาคระดับนาโนเมตรในระบบมากขึ้นจะสามารถดูดซับปริมาณโปรตีนได้มากขึ้น และ ขยายช่วงการตรวจวัดโปรตีนให้กว้างขึ้นเช่นกัน ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าเมื่อปริมาณอนุภาคนาโนทองแดง เพิ่มมากขึ้น ช่วงการตรวจวัดแบบเส้นตรงของการตรวจวัดโปรตีนจะกว้างขึ้นเช่นกัน

บทที่ 4

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะจากการทดลอง

งานวิจัยขึ้นนี้ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองแดงเพื่อตรวจวัดปริมาณโปรตีน โดยโปรตีน ที่ตรวจวัดแบ่งออกเป็นทั้งหมด 2 ชนิดคือ โปรตีนมาตรฐาน BSA และสารละลายโปรตีนตัวอย่าง (นม) โดยทำการพิสูจน์เอกลักษณ์อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่สังเคราะห์ได้ด้วยเทคนิค X-ray Diffraction, Transmission Electron Microscope และ UV-vis Spectroscopy พบว่าได้อนุภาค ระดับนาโนเมตรของทองแดงที่มีรูปร่างกลมและมีขนาด 38 nm หลังจากนั้นนำอนุภาคนาโนทองแดง ไปตรวจวัดปริมาณโปรตีน และศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปริมาณต่ำสุดของโปรตีน BSA และนมที่สามารถตรวจวัดได้ และช่วงที่เป็นเส้นตรงของการตรวจวัดโปรตีน พบว่าสามารถตรวจวัด โปรตีน BSA ได้ในช่วง 0-0.016 mg/mL และตรวจวัดปริมาณโปรตีนในนมในช่วง 0-0.016 mg/mL ซึ่งปริมาณโปรตีนในนมตัวอย่างที่นำมาใช้มีความเข้มข้นโปรตีนอยู่ที่ 40 mg/mL ดังนั้นต้องทำการ เจือจางตัวอย่างนมก่อนทำการวิเคราะห์ โดยมีค่า limit of detection ของการตรวจโปรตีนเท่ากับ 3 x 10⁻⁵ mg/mL สำหรับสารละลาย BSA และ 8 x 10⁻⁵ mg/mL สำหรับสารละลายนม และปริมาณ อนุภาคระดับนาโนเมตรของทองแดงที่ใช้ในการวิเคราะห์ส่งผลโดยตรงต่อปริมาณโปรตีน

แนวทางการพัฒ<mark>นางานวิจัย</mark>

- ศึกษาผลของขนาดอนุภาคนาโนทองแดงต่อการตรวจวัดปริมาณโปรตีน
- ศึกษาผลกระทบขององค์ประกอบชนิดอื่นที่อยู่ในนม เช่น น้ำตาล แป้ง และ ไขมัน ที่อาจ ส่งผลกระทบต่อการตรวจวัดปริมาณโปรตีน
- ศึกษาการตรวจวัดโปรตีนในนมชนิดอื่น เช่น นมแพะ นมถั่วเหลือง ซึ่งมีชนิดของโปรตีนที่เป็น องค์ประกอบแตกต่างจากนมวัว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้อนุภาคนาโนทองแดงที่มีสมบัติการเปลี่ยนแปลงการดูดกลืนแสงตามปริมาณโปรตีนใน อาหารและสามารถพัฒนาไปในการตรวจวัดด้วยตาเปล่าซึ่งจะทำให้ใช้งานได้ง่ายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Pernqvist A. Dairy products and packaging catering to all segment. Tetra Pak.
  2014. Available at: http://www.i3l.ac.id/images/upload/Dairy%20products%20and%20packaging%
   20catering%20to%20all%20segments_Tetra%20Pak.pdf.
   Accessed April 22, 2017.
- ชมรมคนสร้าง สถานการณ์นมโลกและการบริโภคนมเชิงคุณค่า. Dairy Development Program. 2016. Available at: http://dairydevelopmentprogram.weebly.com/blog-36153634361936603617362636403586/16 Accessed April 22, 2017.
- Chen C.; Luo M.; Ye T.; Li N.; Ji X.; He Z. Sensitive colorimetric detection of protein by gold nanoparticles and rolling circle amplification *Analyst* 2015, 140, 4515-4520
- 4. Nietzold C.; Lisdat F. Fast protein detection using absorption properties of gold nanoparticles *Analyst* **2012**, *137*, 2821-2826
- 5. Shrivastava S.; Dash D. Label-free colorimetric estimation of protein using nanoparticles of silver *Nano-Micro Lett.* 2 2010, 164-168
- 6. Salman M.; Iqbal M.; Ashry S. H.; Kanwal S. Robust one pot synthesis of colloidal silver nanoparticles by simple redox method and absorbance recovered sensing *Biosens. Bioelectro.* **2012**, *36*, 236-241
- Wang H.; Zhang H.; Chen Y.; Liu Y. A fluorescent biosensor for protein detection based on poly(thymine)-templated copper nanoparticles and terminal protection of small molecule-linked DNA *Biosens. Bioelectro.* 2015, 74, 581-586
- Nanoparticle. Science Daily. Available at: https://www.sciencedaily.com/terms/nanoparticle.htm Accessed April 22, 2017.
- วัสดุนาโน. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. Available at: http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=32&chap=8&page= t32-8-infodetail04.html Accessed April 22, 2017

- 10. Chompuso A. Gold nanostructure: synthesis and application for cancer therapy *KKU Sci. J.* **2013**, *41*, 859-872
- สถาบันนวัตกรรมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล. ความพิเศษของโลกนา โน. Mahidol. Available at: http://www.il.mahidol.ac.th/e-media/nano/Page/Unit2-5.html Accessed April 22, 2017
- 12. Katherine A.; Duyne W. P.; Duyne R. P. Localized surface plasmon resonance spectroscopy and sensing *Annu. Rev. Phys. Chem.* **2007**, *58*, 267-297
- 13. Sarapuk. Biosensor คืออะไร. Biomed. 2010 Available at: http://www.biomed.in.th/biosensor/ Accessed April 22, 2017
- เทคโนโลยีชีวภาพปริทรรศน์. ไบโอเซ็นเซอร์คืออะไร. Vcharkarn. 2009 Available at: http://www.vcharkarn.com/varticle/38381 Accessed April 22, 2017
- มศ. ดร.พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และ ศาสตราจารย์ดกียรติคุณ ดร.นิธิยา รัตนาปนนท์.
  Salting out. Food Network Solution. Available at: http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/1820/salting-out Accessed April 22, 2017
- University of Texas. Dipole-Dipole. Chemistry 301. Available at: https://ch301.cm.utexas.edu/section2.php?target=imfs/forces/dipoledipole.html Accessed April 22, 2017
- ณปภัช พิมพ์ดี. แรงดึงดูดระหว่างขั้ว. Scimath. 2013 Available at: http://www.scimath.org/socialnetwork/groups/viewbulletin/1856แรงดึงดูด ระหว่างขั้ว+(dipole+%E2%80%93+dipole+force)?groupid=292 Accessed April 22, 2017
- 18. The University of New South Wales. Intermolecular Force. Available at: https://www.chem.unsw.edu.au/coursenotes/CHEM1/nonunipass/hainesIMF/d ipoledipole.html Accessed April 22, 2017
- Hard and Soft Acids and Bases. Chem Libretexts. 2016 Available at: https://chem.libretexts.org/Core/Inorganic_Chemistry/Coordination_Chemistry /Complex_Ion_Equilibria/Hard_and_Soft_Acids_and_Bases Accessed April 22, 2017
- 20. Sensor. Metabolomx. Available at: http://metabolomx.com/project/sensor/ Accessed April 22, 2017

- Umer A.; Naveed S.; Ramzan N.; Rafique M. S.; Imran M. A green method for the synthesis og copper nanoparticles using L-ascorbic acid *revista Materia* 2014, 19, 197-203
- 22. Deng D.; Jin Y.; Cheng Y.; Qi T.; Xiao F. Copper nanoparticles: Aqueous phase synthesis and conductive films fabrication at low sintering temperature *ACS Appl. Mater. Interfaces* **2013**, *5*, 3839-3846
- 23. Dang T. M. D.; Le T. T. T.; Fribourg-Blanc E.; Dang M. C. Synthesis and optical properties of copper nanoparticles prepared by a chemical reduntion method *Adv. Nat. Sci.: Nanosci. Nanotechnol.* **2011**, *2*, 1-6
- 24. สถาบันนวัตกรรมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล. โครงสร้างนาโนใน ธรรมชาติ. Mahidol. Available at: http://www.il.mahidol.ac.th/e-media/nano/Page/Unit2-2.html Accessed April 22, 2017
- Khanna P. K.; Gaikwad S.; Adhyapak P. V.; Singh N.; Marimuthu R. Synthesis and Characterization of Copper Nanoparticles *Materials Letters* 2007, *61*, 4711-4714

ประวัติผู้วิจัย

นายพศวีร์ พรพินิจสุวรรณ เกิดเมื่อวันที่ 23 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2538 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร เมื่อปีการศึกษา 2555 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2556 ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ บ้านเลขที่ 442 ถนนเยาวราช แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10100 อีเมล์ babe potsawee@email.com

